

адміністративні правопорушення може значною мірою вплинути на процес розгляду адміністративних справ, що буде сприяти обґрунтованості й законності прийнятих рішень, а також істотно активізувати позицію громадян, залучених у сферу розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Декларація прав людини і громадянина від 26.08.1789// [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://constituante.livejournal.com/10253.html>
3. Постановление Европейского суда по правам человека от 10 февраля 1995 г. в деле "Аллене де Рибемон (Allenet de Ribemont) против Франции". – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://www.medialaw.kiev.ua/zmisud/ecourt/217/>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення чинне законодавство зі змінами та допов. - (офіц. текст). - К.: Паливода А. В., 2011. -272 с. - (Кодекси України).
5. Гуляев А. П. Социально-политический аспект презумпции невиновности / А. П. Гуляев // Советское государство и право. - 1988. - № 4. - С. 29-36.
6. Андрухів О. І. Принцип презумпції невинуватості у провадженні в справах про адміністративні правопорушення / О. І. Андрухів // Проблеми нормативно-правового забезпечення прав і свобод людини в діяльності ОВС: Матеріали наук-практ. конфер. (31.03-01.04.2005) - Івано-Франк., 2005. - С. 140-150.
7. Іщенко Ю. В. Повноваження посадових осіб міліції у справах про адміністративні правопорушення / Ю. В. Іщенко, Т. Л. Оленченко // Науковий Вісник НАВСУ. - 2004. - №1. - С. 151-157.
8. Самбор М. Презумпція невинуватості у адміністративно-деліктному праві / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка ISSN 1728-3817 1(99)/2014 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...

**Курсант 4 курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ**

Гузема Валерія Іванівна

ПОНЯТТЯ ТА ПРИЧИНИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ

Трудова міграція – це особливе пересування територією своєї чи іноземної держави з метою працевлаштування. В будь-якій цивілізованій державі право на вільне пересування особи передбачено в Основному законі. Але на сьогодні це право стало для України проблемою, так як наша держава є чи не найбільшим експортером робочої сили у світі.

В.О. Капітан визначив суть терміна «трудова міграція» як переміщення особи з метою тимчасового працевлаштування, що супроводжується перетинанням державного кордону (зовнішня трудова міграція) або меж адміністративно-територіальних одиниць України – держави, області, міста, району (внутрішня трудова міграція) [1]. В Європейській конвенції про правовий статус трудящих-мігрантів, «трудоим мігрантом» визначається громадянин однієї держави-учасниці, якому інша держава дозволила перебувати на її території для здійснення оплачуваної роботи.

Отже, ми можемо виділити два види трудової міграції, а саме внутрішню (в межах однієї держави) та зовнішню (поза межами держави).

Проаналізувавши статистику, звіти та періодичні видання, ми виокремили, основні причини трудової еміграції, а саме: нестабільна економічна ситуація, через яку люди змушені покидати територію своєї держави для заробітку з метою утримання сім'ї; занижений рівень оплати праці, що є важливим фактором для пошуку роботи за кордоном, так як в Україні рівень

середньомісячної зарплати не задовольняє всіх потреб пересічного громадянина порівняно з зарубіжними країнами.

Так, у 2012 році Україна була на 56-му місці у рейтингу середньої заробітної плати країн світу. На той час у нашій державі показник середньої заробітної плати складав приблизно 686 доларів місячного доходу, а за день в Україні отримували 23 долари. Це неймовірний відрив у порівнянні з Люксембургом, який стоїть на першому місці і має 4089 доларів середньої заробітної плати, за один день - 136 доларів (тобто майже в 6 разів більше ніж в Україні) [2]. Натомість у 2013 середньомісячна заробітна плата по Україні складала приблизно 359,5 доларів, в день середньостатистичний українець міг отримати близько 12 доларів за день. В 2014 році економічне становище українців значно погіршилося. Хоч і середня оплата праці трішки виросла, але в перерахунку на міжнародну валюту в Україні становить приблизно 313 доларів, з більш ніж 10-ма доларами заробітку в день.

Натомість крім економічних чинників на зростання рівня трудової міграції в Україні впливають: відсутність перспективи працевлаштування – більшість молодих спеціалістів не може влаштуватися на роботу за професією після закінчення навчального закладу за браком стажу роботи; бойові дії на сході України – жителі Донеччини та Луганщини змушені були покинути місця проживання, задля збереження власного життя та пошуку засобів існування.

На нашу думку, внутрішня міграція є не настільки проблематичною, так як зовнішня. Єдиною проблемою внутрішнього трудового переміщення є певна втрата кваліфікованих кадрів, та ймовірний занепад тих територій з яких виїжджають трудові мігранти, наприклад, з сіл, селищ, у випадку переїзду в місто.

Водночас, еміграція є доволі небезпечним аспектом через те, що трудові мігранти у будь-якій країні – це найактивніша частина населення віком від 18 до 45 років. Люди саме цього віку приносять державі левову частину доходів у вигляді податків і загалом забезпечують економічне благополуччя країни. В Україні таке активне працездатне населення становить 17 млн. осіб. А це означає, що 6,6 млн. трудових емігрантів, які нині працюють за кордоном, становлять 39% працездатного населення країни. За даними Світового банку, ці 6,6 млн. українських громадян забезпечують близько 2% ВВП за рахунок коштів, які вони надсилають своїм сім'ям в Україну. Після цього не варто дивуватися економічному відставанню України [3].

Д.І. Акімов висвітлює інтелектуальну проблему міграції, яка на його думку, полягає в переміщенні вчених за кордон своєї держави, яке передбачає збереження професійного статусу вченого (це може бути як тимчасова трудова міграція, так і еміграція). Д.І. Акімов зазначає, що лише сотні українських вчених, що виїхали за кордон, працюють за контрактами, в рамках тих областей наук, в яких вони працювали на батьківщині. Як правило, це найбільш кваліфіковані фахівці, вже відомі своїми працями за кордоном. Останні ж залишають країну і свої науково-дослідні установи зовсім не задля влаштування на роботу за фахом. На його думку, інтенсивний відтік вчених, кваліфікованих спеціалістів призводить до зруйнування наукових шкіл. З іншої сторони – на підготовку компетентного вченого потрібно до двох десятиків років. Тому йдеться про процес практично повного руйнування наукового потенціалу українського суспільства, відновити який в майбутньому буде надзвичайно важко, якщо взагалі можливо [4].

Отже, хочемо звернути увагу на те, що трудова еміграція проявляється як негативне явище не тільки в економічній та науковій сфері, а й у демографічному та соціальному житті українців. Тому цілком погоджуємося з думкою Г.І. Щерби, який визначає проблему трудової міграції молоді як одну з найголовніших в Україні. Головними причинами, що змушують українську молодь залишати свої оселі у пошуках кращого життя, на його думку, є економічні [5]. І ще раз підтверджує нашу думку, що низький рівень заробітної плати, значні масштаби безробіття, нестабільність розвитку вітчизняної економіки сприяють істотному зростанню кількості трудових мігрантів. Також сприяє трудовій міграції – розширення ЄС, що відбулося за рахунок країн Центральної та Східної Європи, й відкриття кордонів між ними. До того ж різке скорочення народжуваності та старіння населення у країнах ЄС на тлі розширення виробництва також стимулює зростання міграції української молоді.

Список використаних джерел:

1. Капітан В. О. Трудова міграція як аспект проблеми зайнятості в Україні [Електронний ресурс] / В. О. Капітан // Ефективність державного управління. - 2012. - Вип. 32. - С. 474-481. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/efdu_2012_32_59.pdf
2. Заробітна плата робітників в світі. Звіт ООН [Електронний ресурс]. — Режим доступу:<http://www.rate1.com.ua/ua/suspilstvo/2194/>
3. Мельник П. Зовнішня трудова міграція в Україні як демографічна проблема [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/554>
4. Акімов Д.І. Інтелектуальна трудова міграція: наскільки страждає Україна від "утечки мозгов" [Електронний ресурс] / Д. Акімов // Європейські перспективи. - 2012. - № 2(1). - С. 60-63. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evpe_2012_2\(1\)_12.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evpe_2012_2(1)_12.pdf)
5. Щерба Г. І. Трудова міграція молоді та її наслідки для дітей в українському суспільстві [Електронний ресурс] / Г. І. Щерба // Український соціум. - 2011. - № 3. - С. 161-168. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Usoc_2011_3_15

**Перший проректор НАВС доктор
юридичних наук, професор.
Професор кафедри теорії держави і
права НАВС, доктор юридичних
наук, професор.**

**Станіслав Дмитрович Гусарєв, Тихомиров Олександр Деонисович
РОЗУМІННЯ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ ПОРІВНЯЛЬНОГО ДЕРЖАВОЗНАВСТВА**

У науковій літературі останнім часом все частіше обговорюються питання виокремлення в сфері гуманітарних наук в якості самостійних наукових дисципліни не тільки державознавства, але й порівняльного державознавства. Це викликано тим, що на сьогодні держава як цілісне соціальне явище не є предметом автономної гуманітарної науки, а її властивості вивчаються окремими науковими дисциплінами – юриспруденцією, політологією, соціологією, економічною наукою, психологією, філософією, кротологією та іншими, причому тільки в тих межах, в яких держава входить до їх предмету. Саме на цілісний підхід до дослідження держави орієнтоване державознавство, предметом якого за В.Е. Чіркиним є тенденції виникнення, розвитку і функціонування держави та її інститутів, взаємовідносини держави з іншими суспільними явищами. Проте в подальшому сам автор звужує предмет державознавства саме через тлумачення держав як особливої універсальної політичної організації в суспільстві, а там самим виключає економічні, соціологічні, психологічні її аспекти як цілісного явища. Ця лінія проглядається й у запропонованій їм структурі державознавства як навчальної дисципліни (про структуру державознавства як науки мова взагалі поки що не ведеться), яка не вносить нічого нового стосовно тих проблем, що розглядаються в межах теорії держави та права, і навіть більше обмежує їх через використання переважно інституціонального підходу до дослідження держави, а також виокремлення у внутрішній побудові держави державного апарату та його „матеріальних придатків”.

Іншого підходу дотримується В.С.Нерсесянц, який у контексті запропонованої їм юридико-лібертарної концепції юриспруденції, вважає, що подолання дуалізму її об'єктів – права та держави, можливе на рівні її предмета – поняття права та поняття держави, або, іншими словами, поняття права, що містить у собі відповідне правове поняття держави. Разом із тим, у тому, що В.С.Нерсесянц вважає за предмет юриспруденції, є й предмет іншої науки, а саме державознавства, для якої предметом є поняття держави, а право входить до нього лише в тій мірі в який воно пов'язане з державою (зокрема, за В.С.Нерсесянцем – державна теорія права). Більш того, використовуючи методологічний підхід В.С.Нерсесянца – дуалізм об'єктів та його зняття в предметі науки, у межах юриспруденції можливо поставити питання більш широко – як дуалізм права і суспільства (країни), ураховуючи що зв'язок права та держави не є домінуючим в усіх країнах світу, що зафіксоване в порівняльному правознавстві.